Anul al 19-lea
10 Pagini

EXEMPLARUL { In România 3 lei / In străinătate 6 lei

Taxa poştală plătită în numerar conform aprobării Dir. G-le P. T. T. Nr. 24.464/939

Nr. 246 Sâmbătă 7 Septembrie 1940
10 Pagini P IIII

ABONAMENTE IN ŢARA Lei 200 pe 3 luni Lei 380 pe 6 luni. Lei 750 pe 12 luni. O lună Lei 80 în străinătate în raport cu tariful poştal şi valuta

UNIVERSUL

ABONAMENTE IN ŢARA pe un an la UNIVERSUL COPIILOR ZIARUL CĂLĂTORIILOR, VESELIA, RADIO UNIV. şi UNIV. LITERAR câte 220 lei. UNIV.-SPORT 500 lei.

Fondator: LUIGI CAZZAVILLAN
Proprietar: „UNIVERSUL" S. A.
Inscris sub Nr. 160 Trib. Ilfov

CELE DIN URMA ŞTIRI DIN LUMEA INTREAGA, TELEGRAFICE ŞI TELEFONICE
REDACŢIA ŞI ADMINISTRAŢIA: BUCUREŞTI, STR. BREZOIANU No. 23-25
CENTRALA TELEFONICA A ZIARULUI: 3.30.10 SECRETARIATUL DE REDACŢIE: 3.30.15

DIRECTOR ŞI ADMINISTRATOR DELEGAT
STELIAN POPESCU

GLASUL CONŞTIINŢEI

Acest articol trebuia să apară Vineri, dar censura, ale cărei efecte le suportăm de ani de zile, l-a impiedicat, pentru ca să nu se audă glasul conştiinţei româneşti.

*

Cu inima strânsă de durere şi de revoltă scriu aceste rânduri pe cari nu am crezut să ajung să fiu nevoit să le scriu vre-odată.

Increderea mea în virtuţile eroice ale neamului meu, credinţa adâncă în dragostea lui de pământul strămoşesc, tot ce cunosc din istoria lui, din durerile lui, din bravura şi mândria lui; cuvintele, sfaturile, îndemnurile şi exemplele ce le-am primit în casa părinţilor mei; tot drumul ce l-am străbătut în viaţa mea publică şi contactul ce l-am avut cu marii români alături de cari am adus modesta mea contribuţiune de muncă şi de devotament trebilor publice şi intereselor ţării; credinţa mea în puterea dreptăţei şi conştiinţa mea românească, n'au îngăduit să se ivească în sufletul meu vre-o îndoială nici în ce priveşte forţa morală a tuturor românilor — conducători şi popor — nici în ce priveşte datoria lor de a nu se da înlături dela nici un sacrificiu, atunci când ar fi în primejdie existenţa neamului, a onoarei lui şi a pământului ţărei.

Păstrez şi azi întreagă această credinţă. Ea a fost temeiul vieţei mele întregi şi rămâne încă temeiul amărîtelor zile ce-mi mai sunt date să le trăesc. Nu mă va cuprinde disperarea fiindcă într'un ceas suprem nu s'au găsit destui români printre conducători, cari să smulgă cuţitul din mâna acelor grăbiţi să sfârtece trupul ţărei, sau fiindcă s'au găsit alţii cari să le pue cuţitul în mână.

Căci înseamnă oare altceva solicitarea arbitrajului când este vorba de pământul ţărei? Şi cine ar putea cita din istoria lumei întregi o sentinţă de arbitraj asupra soartei unui popor, asupra existenţei unui neam, hotărâtă în câteva ore, fără altă justificare, de cât că arbitrii erau prea ocupaţi şi nu aveau timp de pierdut?.

*

Dar acum nu este ceasul lamentărilor. Ar însemna să aducem o gravă injurie sutelor de mii de viteji cari cu atâta entuziasm s'au aruncat în braţele morţii pentru a făuri România cea Mare. Ar însemna să aducem altă injurie şi mai mare milioanelor de români cari cu atâta drag s'au aruncat în braţele patriei mame de bună voie la 1919 şi a căror soartă am legat-o azi de o sentinţă arbitrală!

N'au nevoie astăzi morţii de lacrămile noastre, nici fraţii oropsiţi de tânguiala noastră. Ei altceva aşteptau dela noi.

Acum este ceasul răspunderilor. Conştiinţa fiecărui român să-şi facă propria ei judecată.

Se poate ca aceste rânduri să nu poată să vadă astăzi lumina zilei. Le scriu totuşi pentru ca acei cari le vor ceti şi vor hotărî de soarta lor să ştie că mai sunt conştiinţe libere în această ţară, cari nu înţeleg să împărtăşească vre-o răspundere pentru tot ceia ce s'a făcut de ani de zile şi ne-a adus la dezastrul de azi.

Ani de zile am încercat cu o stăruinţă aproape diabolică şi cu toată puterea sufletului meu, să conving pe conducătorii poporului nostru că există o primejdie revizionistă. Am văzut-o venind din ce în ce mai ameninţătoare şi când am pornit LUPTA ANTIREVIZIONISTA, am făcut apel la toţi românii, fără deosebire de culoare politică, eu declarându-le că personal nu înţeleg să fac nici o politică internă, ori de partid, nici într'un fel.

Liga Antirevizionistă, cu slabele mijloace de care dispunea, a făcut tot ce a putut numai să întărească conştiinţa naţională, şi să răspundă cu dovezi şi argumente puternice propagandei maghiare care se întindea pe tot globul. Am cerut şi guvernelor să dea propagandei pentru cauza românească toată atenţiunea, să urmărească pe propagandiştii maghiari pas cu pas şi să nu lase să se strecoare în opinia publică străină părerea, că unitatea noastră naţională ar fi întemeiată pe o nedreptate.

Nu am fost ascultat. Propaganda noastră oficială a fost ca şi inexistentă şi ceia ce este şi mai grav, am fost şi eu împiedicat, ca pe cale particulară şi cu propriile mele mijloace să luminez opinia publică străină. Liga Antirevizionistă a fost desfiinţată, glasul ziarului „Universul" a fost înăbuşit, şi astfel Ungurii au avut câmpul liber pentru propaganda lor chiar aci la noi în ţară, unde eu am fost insultat şi calomniat cum le-a plăcut şi fără ca eu să le pot răspunde.

La Roma şi la Berlin, Ungurii aveau agenţii lor, cari, zi de zi, ceas de ceas lucrau pentru interesul lor, răspândind tot felul de neadevăruri.

Ce am făcut noi? Nimic sau aproape nimic, căci dacă am fi avut şi noi propagandişti şi agenţi diplomatici care să pună tot zelul şi ştiinţa lor, ca să convingă şi pe conducători şi opinia publică din ţările unde erau, că dreptatea este de partea României, nu s'ar fi găsit judecători cari în două ceasuri să dea o sentinţă atât de nedreaptă.

Am lăsat duşmanilor neamului libertatea acţiunei şi ne-am încredinţat soarta ţării, întâmplării.

Eu n'am încetat o clipă lupta şi am tot crezut că atunci când ceasul va sosi, se va găsi omul care să ştie să facă apel la toate forţele morale ale poporului român.

Acest om nu s'a ivit.

In schimb însă s'au găsit alţii cari au avut în sufletul şi conştiinţa lor destul curaj pentru a cere ei singuri o judecată pripită şi stranie pentru o cauză de viaţă şi de moarte a românilor.

Să plângem azi? Nu. Ochii mi-au secat într'o clipă de lacrămi la auzul sentinţei. In sufletul meu nu a mai rămas decât strigătul de protestare, de revoltă şi un adânc sentiment de solidaritate cu fraţii năpăstuiţi şi părăsiţi.

Ştiu că ceia ce scriu aci, nu va fi pe placul acelora cari au răspunderea dezastrului de azi. Ştiu că poate eu şi ziarul meu vom avea de îndurat mizerii. Scriu însă cu conştiinţa curată că-mi fac datoria de român, scriu că vreau să-mi fie sufletul împăcat cu trecutul meu, cu dragostea mea de neamul meu.

Eu nu pot accepta, ca tăcerea ce s'ar impune ziarului meu să fie interpretată drept laşitate şi pentru nimic în lume nu voi primi ca această tribună românească să fie solidarizată într'o răspundere pe care nu o avem.

Ţara a fost mutilată.

Ţara trebue să ştie cine sunt vinovaţii şi de ce s'a ajuns aci.

Ţara trebue să ştie tot adevărul.

Ţara trebue să ştie pentru ce s'a cerut arbitrajul.

Ţara trebue să ştie pentru care motiv s'a spus întâi într'un COMUNICAT OFICIAL, că am fost PUŞI IN FAŢA UNUI ULTIMATUM DIN PARTEA PUTERILOR AXEI şi apoi s'a dat alt comunicat a doua zi, suprimându-se afirmaţiile din primul comunicat.

Ţara trebue să ştie dacă arbitrii au fost puşi în faţa actelor cari dovedeau dreptatea românească.

Ţara trebue să ştie care au fost ameninţările ce ar fi pus în primejdie existenţa statului dacă nu se recurgea la arbitraj.

Iată ce vrea să ştie ţara şi departe de a ne spăla pe mâini şi de a accepta tăcerea în faţa unei sentinţe atât de nedrepte, eu şi ziarul acesta vom rămâne pe linia protestatară şi vom striga cât vom putea şi oricând vom putea:

Ardealul a fost, Ardealul este, Ardealul trebue să redevie românesc prin voinţa şi credinţa tuturor adevăraţilor români, în sufletele cărora clocotesc mai mult ca ori când cuvintele lui Andrei Mureşanu:

DEŞTEAPTA-TE ROMANE!

STELIAN POPESCU

UN RĂSPUNS

Ziarul „România" cu data de Miercuri 4 c., publică despre arbitrajul dela Viena, sub semnătura d-lui prof. Mircea V. Pienescu, un articol intitulat „Să deosebim răul de mai rău", al cărui titlu rezumă teza susţinută. In partea finală a acestui articol, examinând răspunderile pentru situaţia de astăzi a ţării, autorul scrie între altele:

„Cei cari au participat la aceste greşeli trebue să plece capul şi mai ales să nu se urce la tribuna acuzatorilor".

„Când cineva a fost ministru plenipotenţiar la Roma şi a operat ca autor şi complice sancţiunile împotriva Italiei, nu are dreptul astăzi să deschidă procese altora. Să nu uite acest lucru şi să nu încerce a răsturna lucrurile".

Vinovatul citat în rândurile de mai sus sunt eu însumi.

Răspunsul meu este simplu:

Agenţii diplomatici ai guvernelor lucrează sub conducerea şefilor lor ierarhici responsabili de politica externă a ţării lor. Datoria lor este să-şi execute misiunile cu precizie, probitate şi tact; să-şi informeze guvernele exact şi obiectiv şi să-şi dea seama cu prevedere şi înţelegere de orientarea politică a Statului, în care sunt acreditaţi.

Deprins cu un orizont mai vast, având experienţa răspunderilor guvernamentale, şi însufleţit de un spirit de largă înţelegere pentru Italia, eu nu m'am mărginit însă în îndeplinirea misiunii mele numai la cadrul restrâns al acestor îndatoriri. Am îndrăsnit, în ciuda opiniunilor curente în politica europeană şi în politica externă a ţării noastre, să prevăd evoluţia evenimentelor şi să fac sugestii pentru o îndrumare deosebită a politicii noastre faţă de Italia.

Departe de a fi autor şi complice la sancţiunile contra Italiei, nu este un secret pentru niciunul din cunoscătorii politicii noastre externe, că am socotit necesar să arăt factorilor în drept greşala — şi europeană şi românească — pe care a constituit-o aplicarea sancţiunilor, am insistat pentru ridicarea lor anticipată şi am stăruit, în repetate rânduri, asupra necesităţii recunoaşterii de drept a Imperiului italian. Sunt încredinţat că, dacă aşi fi fost ascultat, desfăşurarea politicii noastre externe ni-ar fi creat posibilităţi de acţiune mult mai prielnice.

Actele arhivelor diplomatice nu se pot divulga decât pentru istorie şi în împrejurările excepţionale, când interesele ţării cer acest lucru. Dar ele ar putea procura oricând şi oricui dovada atitudinii mele, de altfel notorii, de adversar al sancţiunilor şi de partizan al recunoaşterii Imperiului italian.

Socotind de altfel că, în asemenea condiţii, nu mai pot fi util ţării mele la Roma, în situaţia internaţională nou creată, în toamna anului 1937, mi-am dat demisia, fapt excepţional — dacă nu unic — în analele noastre diplomatice.

Intors în ţară, timp de aproape trei ani am scris în „Universul", ziar destul de răspândit, nenumărate articole, în care am arătat greşala istorică europeană a sancţiunilor şi a nerecunoaşterii în timp util a Imperiului şi dacă îmi aduc bine aminte — de curând întors dela Roma — mi-am făcut chiar intrarea în ziaristica românească, pe această temă. Deşi aceasta a fost constant părerea mea, niciodată însă, în toată activitatea mea politică, diplomatică sau ziaristică, n'am conceput că dreptatea unei ţări poate depinde de o eroare politică internaţională, cu un caracter aproape universal, mai ales când atâţia Români şi-au manifestat în acel timp adânca lor înţelegere pentru Italia.

Dacă d. Pienescu s'ar fi ostenit să se informeze mai exact, n'ar fi fost desigur indus în eroare şi ar fi evitat să comită un act de nedreptate împotriva unui om, căruia două decenii de muncă cinstită în slujba ţării lui i-au dat dreptul să poarte fruntea sus şi să privească în ochi pe oricine.

I. LUGOSIANU

„GENERALUL ANTONESCU ESTE UN OM DE MARE PRESTIGIU", - SCRIE PRESA ITALIANĂ

Prin telefon, dela corespondentul nostru particular

Roma, 4 Sept. — *Presa italiană dă unele veşti asupra crizei de guvern din România, scoţând în relief faptul că generalul Antonescu este un om de mare prestigiu şi de principii politice cinstite, convins partizan al politicii axei. Presa adaogă că România, sub conducerea noului guvern, îşi va câştiga repede liniştea, atât de necesară în aceste momente.*

E. C.

D. GENERAL ION ANTONESCU

investit cu depline puteri pentru conducerea statului român

Suspendarea Constituţiei şi dizolvarea Corpurilor Legiuitoare

D. general I. ANTONESCU
eşind eri dela preşedinţia consiliului de miniştri

D. general Antonescu numit Preşedinte al Consiliului de miniştri

CAROL AL II-LEA
Prin graţia lui Dumnezeu şi voinţa Naţională
REGE AL ROMANIEI

La toţi de faţă şi viitori sănătate

Văzând demisiunea ce Ne-a înfăţişat Guvernul NOSTRU,

Pe baza art. 46 din Constituţiune,

AM DECRETAT ŞI DECRETAM:

ART. 1. — Această demisiune este primită de NOI.

ART. II. — Domnul General Ion Antonescu, este numit Preşedinte al Consiliului NOSTRU de Miniştri şi se însărcinează cu formarea noului Guvern.

Dat în Bucureşti la 4 Septembrie 1940.

(ss) CAROL

No. 3051

Suspendarea Constituţiei şi dizolvarea Parlamentului

Văzând starea de extremă necesitate în care se găseşte ţara am decretat şi decretăm:

ART. 1.— Se suspendă Constituţia promulgată la 27 Februarie 1938 şi public în Mon. Of. No. 48 din 27/II 1938.

ART. II. — Corpurile legiuitoare se dizolvă pe data acestui decret lege.

ART. III. — Preşedintele Cons. Nostru de Miniştri este însărcinat cu aducerea la îndeplinire a acestui decret.

(ss) CAROL

Preşedintele Consiliului de miniştri
(ss) General I. Antonescu
Nr. 3052.

Fixarea Prerogativelor Regale

Având în vedere decretul lege No. 3052/5 Sept. 1940 am decretat şi decretăm:

ART. I. — Investim pe d. general Ion Antonescu, preşedintele Consiliului de miniştri cu depline puteri pentru conducerea Statului Român.

ART. II. — Regele exercită următoarele prerogative regale:

a) El este capul oştirii;
b) El are dreptul de a bate monedă;
c) El conferă decoraţiunile române;
d) El are dreptul de graţiere, amnestie şi reduceri de pedepse;
e) El primeşte şi acreditează Ambasadorii şi Miniştrii plenipotenţiari;
f) El încheie tratate;
g) Modificarea Legilor Organice, numirea Miniştrilor şi Subsecretarilor de Stat se va face prin Decrete Regale contrasemnate de Preşedintele Consiliului de Miniştri.

ART. 3. — Toate celelalte puteri ale Statului se exercită de Preşedintele Consiliului de Miniştri.

Dat în Bucureşti, la 5 Septembrie 1940.

(ss) CAROL

Preşedintele Consiliului de Miniştri
(ss) General Ion Antonescu
Nr. 3053.

D. General Antonescu a depus jurământul

COMUNICAT Nr. 92

Mareşalul Curţii Regale face cunoscut următoarele:

In ziua de 5 Septembrie a. c. la ora 3.50 a depus legiuitul jurământ în faţa MAJESTAŢII SALE REGELUI Domnul General Ion Antonescu, Preşedintele Consiliului de Miniştri.

Bucureşti, 5 Septembrie 1940.

PROCLAMAŢIA D-LUI PRIM MINISTRU, General I. ANTONESCU CĂTRE ŢARĂ

ROMANI

In aceste ceasuri de zdruncinarea României şi de sfâşierea Neamului, am luat conducerea Statului, prin înţelepciunea M. S. Regelui.

Nu este un guvern nou, ci un regim nou.

Nu vorbe, ci acţiune.

Nu şovăire, ci faptă.

Un trecut grav şi dureros s'a închis.

Peste el nu voiu trage vălul uitării, ci al dreptăţii.

Dar, azi trebue să salvăm Statul şi Naţiunea.

Cu toată conştiinţa şi strădania, trebue să-i ştergem rănile, să-i adunăm puterile, să-i ridicăm onoarea şi să-i asigurăm viitorul.

Intr'o suferinţă, dar şi într'un gând, într'o singură putere.

Durerea trebue să ne înveţe, să ne înalţe. Popoarele adevărate îşi torc din înfrângeri marile destine.

ROMANI,

Vrajba să înceteze. De oriunde, şi prin oricine.

Lupta să fie numai pentru Stat.

Înţelegerea şi clemenţa regală au înlesnit ca şi ultimele frământări să se închidă fără sancţiune într'un suflu de libertate. Prigonirile au încetat. Acum, tineretul, această curată a Neamului, trebue să-şi împlinească datoria.

Faţa lumii se schimbă. Naţiunea noastră să-şi dovedească prezenţa în istorie.

Numai prin jertfă şi prin muncă vom putea birui.

Vă cer tuturor grija şi fapta.

Mă îndrept spre inimile voastre şi vă cer iubirea pentru Ţară; mă adresez cugetelor voastre şi vă cer încredere în Neam; mă adresez puterilor voastre şi vă cer să le daţi Patriei, muncii noastre comune.

Funcţionarii Statului să înţeleagă că pe ei se reazimă totul. Să-şi merite răspunderea.

Cinstea, legalitatea, dreptatea şi munca să le îndrumeze acţiunea. O cer tuturor.

Voiu constitui guvernul pe baze noui.

Programul vi-l voi prezenta ca să-l judecaţi toţi.

El va izvorî pe deantregul din crezul naţionalist integral.

Treptat, vom proceda la reforma Statului.

Vom adânci bazele legăturilor noastre de azi.

Cu credinţa în Dumnezeu, în dreptul sfânt şi nepieritor al neamului,

Inainte, la datorie.

D. general I. Antonescu la preşedinţia de consiliu

D. general I. Antonescu, preşedintele consiliului de miniştri, a lucrat eri dimineaţă la preşedinţie unde a avut mai multe întrevederi.

La ora 10 noul preşedinte de consiliu a convocat pe foştii membri ai cabinetului demisionat cu cari a avut o consfătuire.

După aceia d. general I. Antonescu a făcut o vizită la legaţia germană, unde s'a întreţinut cu d. Fabricius, ministrul Reichului şi la legaţia italiană unde s'a întreţinut cu d. ministru Pellegrino Chigi.

*

La ora 12 d. preşedinte al consiliului a convocat pe toţi directorii de ziare din Capitală cu cari a avut o consfătuire.

IN CORPUL ZIARULUI:
NOUA LEGE A AVOCAŢILOR